

Souhrnné stanovisko k lesům jako nenahraditelné složce životního prostředí v kauze ne/zasahování proti lýkožroutu v Národním parku Šumava

Vladimír Krečmer, Martin Říha

Národní park Šumava (NPS) byl vyhlášen nařízením vlády č. 163/1991 Sb., tedy před více než 20 lety. Tehdejší vedení MŽP v ustanoveních nařízení vlády formulovalo jasně jako jeho předmět ochrany zděděné přírodní i kulturní bohatství části území, vymezené z tehdejší CHKO Šumava. Území nezahrnuté do NP zůstalo jako CHKO a mělo plnit úlohu ochranného pásma. Součástí vymezení NP byla i zónace, která I. zónu NP nedrobila, ale obsahovala celistvě společenstva zbytků původních lesů, rašelinišť a luk v nejvzácnějších partiích území. Nepůvodní smrkové lesy z obnov po kalamitách na konci 19. století, založené jako lesy hospodářské, byly v původní zónaci z podstatné části zahrnuty logicky do 2. a 3. zóny NP nebo do CHKO. Tam se k ochraně lesa naopak s případnými zásahy proti přemnožení kůrovce počítalo, spolu s postupnou přeměnou na vícedruhový a různověký les, odolnější proti škůdcům i povětrnosti už ze své podstaty. Tak se měla druhová skladba dřevin jen postupnou a dlouhodobou transformací přibližovat skladbě původní, odpovídající stanovištním podmínkám, s výhledem na rozšíření bezzásahového území do II. zóny až za desítky let.

Od začátku bylo tedy vyhlášovatelům zřejmé, že tyto lesy, mají-li být zachovány přes svůj nepůvodní charakter pro onu transformaci i plnění důležitých mimoprodukčních (environmentálních) funkcí, budou muset být lesnickými zásahy ochraňovány proti škůdcům. Jejich vysoký porost totiž tvoří podstatnou část krajinného rázu Šumavy, významný krajinný prvek a součást územního systému ekologické stability. Zastíněním lesní půdy tvoří i specifické stanoviště pro mnohé chráněné a ohrožené druhy rostlin i živočichů, tedy součást krajiny chráněné podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, i kdyby se nenacházely v národním parku. Tvoří však i jeden z hlavních předpokladů plnění vodohospodářských funkcí Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). Těmi je „vyčesávání“ vlhkosti ze srážkových oblaků, zadržování srážek, akumulace vody v území a zpomalování jejího odtoku. Plní i funkce ochlazování, zvlhčování, aromatizování a filtrování ovzduší v rámci funkce klimatické a řídí bioklima v měřtku mezo- a mikroklimatickém i ochranu ovzduší. Tím vším pak činí toto území schopné řízené dlouhodobé transformace kulturních lesních ekosystémů na lesní ekosystémy přírodě bližší, a to bez velkoplošných destrukcí lesního biotopu, trvale atraktivního také pro návštěvníky, pro odpočinek, sport, pro cestovní ruch, ale i k plnění funkcí vědecko-výzkumných, vzdělávacích. Proto se považovalo za samozřejmé, že tyto nepůvodní smrkové porosty budou chráněny lesnickými a proti škůdcům bude zasahováno tak, aby jejich působení nepřerostlo ve velkoplošnou kalamitu. Mělo být zasahováno ihned po objevení napadení jednotlivých stromů nebo malých skupin kůrovcem v případě potřeby i kácením a na vniklých světlinách měla být podsadba již volena takovými druhy, které budou původní monokulturu smrku obohacovat o další druhy dřevin, vhodných pro tato stanoviště. Ty by bylo nutné chránit proti okusu lesní zvěří a postupně tak měnit dožívající stejnověký vysoký smrkový les na druhově i věkově pestřejší porost, odolnější svojí formou proti větrným, sněhovým i kůrovcovým kalamitám a přibližující se postupně původní dřevinné skladbě, aniž ztratí, byť jen na přechodnou dobu, výše popsané veřejně prospěšné mimoprodukční funkce. Ty jsou důležité nejen pro komplexní ochranu území národního parku samotného, ale i pro plnění environmentálních, ekonomických a sociálních funkcí krajiny širokého okolí. Protože nepůvodní smrkové porosty tvořily cca 86 % lesů Šumavy, bylo logické, že pro plnění takových úkolů byli vybráni první ředitelé Správy NP a CHKO Šumava z řad lesníků, jimiž byli jak Ing. Kec, tak Ing. Žlábek.

Během více než dvacetiletého trvání Národního parku Šumava se však zhruba od přelomu století začaly uplatňovat k managementu lesů v NP kritické hlasy a silně se vyostřily střety zájmové skupiny vědců-ochránců přírody a environmentálních aktivistů na jedné straně, se zastánci a uplatňovateli vědecky standardních argumentů věd lesnických, environmentálních, přírodních a společenských na straně druhé. Léta komplexně neřešená problematika kauzy NPŠ přešla z pole apolitické objektivní vědy na pole mocensko-politické i virtuálně-publicistické a kauza se tak stala, bez odstranění tohoto ideologického základu, věcně (racionálně) neřešitelnou. Je charakteristické, jak první jmenovaná zájmová skupina ochránců předkládá veřejnosti své vědce za vědce jediné. S každou snahou o věcnou diskusi na základě vědecky standardních faktů dokládá svými skutky, jak právě tohle je pro ni svízelné a vlastně nepřijatelné. Nemá-li jistou většinu hlasů v odborné diskusi, vyděluje se jako ideově politická opozice se silně emočním vystupováním, jakoby nositelé jiných názorů byli škůdci a zrádci, ba kriminálníci. Těchto pojmenování bylo skutečně užito a nikdo se nedistancoval ani nepodivil, ač by to pamětníkům doby předlistopadové mělo způsobovat mrazení v zádech („kdo nejde s námi, jde proti nám a toho lid smete“).

Jsou nasazovány propagandisticky účinné manipulativní postupy lidového hlasování, průzkumů mínění pečlivě vybíraných známých osobností a „celebrit“ – zatím co jiné se ke slovu nemohou dostat. Uplatňují se i jiné figly ze sféry politického boje, jako je ustavení stínového orgánu, nereagování na podstatná věcná fakta a skutečnosti, prosazování jen idejemi podložených virtuálních skutečností, vizí a přání. To vše s podivuhodnou podporou médií, která rovněž po léta a houfně odmítají popisovat objektivně tristní vývoj v území a přijímat jiné názory. Zruční moderátoři a komentátoři šíří pouze publicisticky zajímavé nepravdy a účelové polopravdy až do – mimo bulvár – společensky neobvyklé míry dehonestace, kde nehodící se vědecké názory jsou prezentovány jako v nejlepším případě výmysly osob postižených nevyčlelitelným fachidiotismem. Jsou to naše konkrétní prožitky.

Zabýváme se kauzou od samého počátku existence NPŠ, a to jak v rámci specializace na lesy jako součásti krajiny a důležité činitele životního prostředí, tak z hlediska funkcí lesů v krajině v rámci územního plánování a jeho úloh při hledání rovnováhy mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty vývoje řešeného území. Jasný názor na další vývoj NPŠ vyjádřil už počátkem 90. let minulého století Ing. arch. Svatopluk Cingroš a kol. z Terplanu a. s. Praha, když odmítl učinit ze Šumavy neživotný skanzen, ale připouštěl obnovu a další rozvoj alespoň některých zachovaných obcí a osad, návrat šetrné zemědělské výroby, především pastvy, na trvalých travních porostech a měkké formy rekreace a cestovního ruchu. Tyto myšlenky včetně přeshraniční spolupráce s Horním Rakouskem a Bavorskem pak dále rozvíjel tzv. „Trilaterální koncept rozvoje Šumava - Viertel - Bayerische Wald“ Ing. arch. Jaroslava Bedrny a spol., rovněž z Terplanu a. s. Oba tyto dokumenty byly schváleny vládou ČR a potvrzovaly, že člověk toto území už po staletí obýval, využíval a po dočasném nepřírozeném vyklizení hraničního pásma po roce 1945 se sem má v rozsahu nutném pro údržbu krajiny a pro přírodu nepoškozující rekreaci, sport a cestovní ruch život opět vrátit.

Nechápali jsme, čím je podložen obrat náhledů na ně na MŽP ČR rokem 1999 a zvrát v managementu od roku 2003. Co zapříčinilo přechod od ochrany a transformace převládajících lesních ekosystémů spolu s ochranou a zlepšováním prostředí podle platné, pro NPŠ zakládací právní normy, jakou bylo vládní nařízení 163/1991 Sb., o zřízení NP a CHKO Šumava, k velkoplošné a mnohaleté „disturbanci“ lesů skokem v důsledku nedefinované, avšak prakticky absolutní bezzásahovosti s ochranou jen přírodních procesů, s vrcholem za působení ministrů RNDr. Bursíka a RNDr. Mika.

Nechápali jsme zejména to, že skupina vědců-ochránců přírody nebere vůbec v úvahu základní skutečnosti v případě NPŠ – totiž naprostou převahu (86%) kulturních a nikoli přírodních, tedy autochtonních lesních ekosystémů, často jen ekocenóz (monokultur) smrku

nepůvodní provenience – čemuž naprosto neodpovídá zařazení NPŠ do II. kategorie parků podle definic kategorií IUCN. Soudili jsme, že tyto zdánlivé nelogičnosti – volba II. kategorie, vytvoření velké zóny bezzásahovosti a její svévolné rozšíření, přísná ochrana podmínek pro skokovou velkoplošnou destrukci stromového patra lesů Šumavy a jasné pomíjení úlohy „lesů jako nenahraditelné složky životního prostředí“ (citujeme ze zákona č. 285/1995 Sb., o lesích), jako významného krajinného prvku a důležité součásti územního systému ekologické stability krajiny (citujeme ze zákona č. 114/1992 Sb.), i nešetření rázu krajiny – jsou vysvětlitelné buď ideologickým základem postupu anebo omylem. Omylem, jenž obdivuje „tisícileté vazby smrku a kůrovce“, ale nebere na vědomí, že lesy Šumavy už dávno nejsou přírodní včetně přemnoženého kůrovce v nich a pod horami je kulturní obytná krajina – na rozdíl od dávné Silva Gabreta. Snad to nepramení z nevědomosti možných důsledků a rizik environmentálních, z nich zejména klimatické a vodní (hydrické) povahy, ale také i sociální povahy pro park sám i okolní region. Vždyť ony environmentální a sociální efekty lesů zejména vyšších poloh mají dávno známý význam v působení na daleko širším území i mimo park. Vědy environmentální tohle přece studují a ctí už skoro dvě století.

Snažili jsme se po léta diskutovat toto téma s kolegy ochranáři přírody, jak přírodovědci, tak i lesníky. V pozadí jejich myšlení jsme vnímali nepochybně velmi výrazný zájem o přírodu samu o sobě a vycit'ovali jsme despekt k lidské společnosti s jejím vykořisťováním přírodních zdrojů, beze stop duchovních vazeb k přírodnímu veškerenstvu. Jakoby naprostá jednostrannost čistě antropocentrického myšlení měla být vystřídána naprostou jednostranností myšlení biocentrického. Postoje a axiomata stojící mimo vědy jsou vhodné rozhodně na obou stranách k zamyšlení, protože jsou odedávna využívané (i zneužívané) kazateli, věrozvěsty a zapálenými osobami na řečništích a v čele manifestantů – nikoli skutečnými vědci.

Až nedávno náhoda umožnila Ing. Krečmerovi písemnou diskusi na odpovídající věcné úrovni s upřímnými, promyšlenými a otevřenými formulacemi na téma kauzy NPŠ z univerzitního a nepochybně i vědeckého zdroje. Musíme konstatovat, že z této diskuse a z postoje podporovatelů bezzásahovosti vyplývá:

1. Zásady péče o lesy NPŠ (paradigma) ochranářů přírody stojí na čistě ideové platformě s tím, že v národním parku musí být přenecháno volné pole přírodním procesům bez jakéhokoli ohledu na cokoli jiného než na přírodu samu.

Na ploše národního parku (*nemyslí se na jinou než II. kategorii IUCN!*) tedy plně platí zásada hlubinné ekologie (deep ecology), že „vše co příroda činí, vždy jen dobře činí“. Člověk nemá uvědomělým zasahováním napravovat své minulé činy, má to ponechat přirozené sukcesi. Proto je pro management lesů lhostejné, zda park byl zřízen v pustinách Sibíře, Aljašky, Kanady, Amazonie, Konga, nebo na Šumavě. Je to první ideologický předpoklad, z něhož plyne, že

2. NPŠ by nemohl být národním parkem, kdyby absolutní bezzásahovost nebyla uplatněna, jak se dosud via facti dělo, alespoň na 30% a nepokračovalo se rychle až na 75% plochy podle rámcové definice pro II. kategorii podle IUCN.

Jakoby platilo, že jakékoli opatření péče o lesy NPŠ dehonestuje národní park, vylučuje jej ze světových národních parků a je tedy nezbytné vyrobít na Šumavě „divoké srdce Evropy“ v co nejkratší době a na co největší ploše – tedy cestou destrukčního chování, ponechání lesů žíru kůrovce a jeho výzkumu bez ohledu na jakákoli jiná hlediska, byť jen pro uplatnění principu předběžné opatrnosti. Někteří nadšenci jsou si jistí, že tento princip má platit výlučně pro ochranu přírody samé.

3. Ideologicky stvořená základna kauzy NPŠ je závazným rámcem vysloveně mimo vědy stojícím. Jen v tomto rámci pracují přírodní vědy – především na potvrzení, že vznik divočiny je nutný a na objasnění, jak k ní dospět co nejdříve a na ploše co největší.

Kruh vzorově biocentrického myšlení se tím uzavírá: národní park je výlučnou experimentální základnou pro výzkum dílčích oborů přírodních věd – v podstatě výzkum destrukční. Vůbec se nepomýšlí na to, že destrukce stromového patra lesů takového měřítka, k jakému došlo v důsledku bezzásahovosti v NPŠ, má možná, pravděpodobná, avšak *nikdy předtím ani dnes předem nešetřená environmentální i sociální rizika*. Lesní ekosystémy krajiny nejsou zde brány holisticky jako celek, nýbrž jen jako zájmová množina vybraných a „uznaných“ dílčích oborů věd přírodních. Veškerá varování odborně kompetentních institucí a znalců byla a jsou paušálně odmítaná, pomíjena, popř. prohlašovaná za nevědecká. Např. Ministerská konference pro ochranu lesů (Wien 2003) považuje v lesích území zvláště chráněných za možný jen nedestruktivní výzkum. To vše bez jakékoli odezvy.

V kauze NPŠ, na území národního parku dané charakteristiky, jsou hlediska ochrany přírody samozřejmě podstatná. Avšak nelze se zabývat výlučně hledisky přírody samé o sobě. Je slyšet názory, že velkoplošný rozpad smrkových porostů je přirozeným dějem a je nutno sklonit se pokorně před tisíciletým vztahem smrku a lýkožrouta! Ovšem smrkové lesy Šumavy jsou dávno jiné než bývaly listnaté a smíšené lesy *Silva Gabreta* – s převládajícím smrkem jen v nejvyšších polohách, s přechodem k jedlo-bukovému lesu v polohách nižších. A také krajina částí hor i pod horami se stala krajinou kulturní a obytnou; takže destrukce stromového patra lesů nad ní je možným rizikem environmentálním, ekonomickým i sociálním. Vztahy smrk-kůrovec jest tam proto posuzovat jinak než kdysi, aby to nebyl poklek u oltáře starých bohů, kteří dávno zmizeli.

Zejména politici všech kategorií by měli vážit širší hlediska, než jsou zájmy řady dílčích oborů přírodních věd. Z bodů výše uvedených přece vyplývá, že vědcům-ochráncům přírody naprosto dostačí, když „Šumava zůstane zelená“ pro půdní mikrobiology, botaniky a zoology všech specializací, zatím co další vědci, zabývající se atmosférou (zejména meso- a mikroklimatem), vodou, půdou a rostlinstvem jako *základními složkami soudobé krajiny*, jsou nežádoucí a jejich argumenty nejsou připouštěny. Člověk s jeho legitimní zájmy je zde považován bezmála za nežádoucího vetřelce, za „škodnou“.

Namísto odpovídajících analýz reálných faktů přírodních zákonů, ba i bez respektu k platným zákonným ustanovením z oblasti environmentálního práva, bývají slyšet sice zajímavá, avšak věcně podivná mínění. Tak např. kulturní krajina v okolí NPŠ prý nestojí za nějakou ochranu prostředí; ať se odstěhuje, komu se to nelíbí. Nejasnou otázkou prý je, *kdo a proč vlastně potřebuje lesy na horách*. Dokonce dohled nad lesy jako nad složkou životního prostředí podle zákona č. 282/1991 Sb., o ČÍŽP s působností v ochraně lesa – jako dozorcím orgánem MŽP – se i podle oficiálních hlasů osob z bývalého vedení MŽP hodí tak právě jen pro lesy hospodářské. Advokátské práce pak ruče rozvedou právní názor, jenž stvrzuje virtualitu přírodních skutečností jako realitu pro lesy ve správě MŽP ČR, ba i virtuální skutkové podstaty v zájmu virtuální přírody. Takže máme dokonce dvě rozdílné přírody – pro jednu v hospodářských lesích je např. disturbance žírem kůrovců nesmírně škodlivá pro přírodu samu (v míře vědecky stvrzené po zadání MŽP v řádech miliard), pro tu druhou – v lesích ve správě MŽP – naopak i obrovské disturbance se zkázou vzrostlého porostu netřeba v účincích ověřit ani v kulturní krajině více, než si žádají zájmy dílčích věd přírodních. Zkrátka v případě, že zákony ukládají ve věcech životního prostředí to, co se dílčím disciplínám nehodí (třeba co se týká lesů jako významného krajinného prvku s funkcí stabilizační nebo funkcí lesů jako nenahraditelné složky životního prostředí v oblasti klimatické či hydrické), jsou to prý jen výplody ovlivnitelných zákonodárců, skrývajících zájmy dřevařské lobby a není třeba je dodržovat – „zákon není argument“.... Jakoby v národních parcích neplatila právní zásada, že se na celém státním území uplatňují a musí se dodržovat všechny v České republice platné právní předpisy, ne jen ty, které se někomu hodí a jiné (zákony o lesích, o vodách, o ovzduší a dokonce i některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny) nikoliv.

Tohle všechno bylo rozebráno a zveřejněno v řadě studií, stanovisek a podání. Je škoda, že zatím neposloužilo politikům. Jak ukázala jednání k návrhu zákona o NP Šumava, nejvyšší státní orgán je stěží schopen zastat se účinně toho, že národní park v kulturní obytné krajině není přírodovědná laboratoř jako „Ding an sich“. V ní přece nemůže jít jen o přírodu samu o sobě bez znalosti toho, kam to s parkem dospěje po desítkách i nějaké stovce let; co to bude vyžadovat z environmentálně-, sociálně- a kulturně-politických hledisek regionu, jaké kapacity, v jaké míře a za kolik bude nutné jednou nasadit v zájmu funkcí lesa – ze zákona nenahraditelné složky životního prostředí regionu. Náš společný přítel, lesník-ekolog, nám k tomu před léty řekl: „Vím o rizicích, ale to mne nezajímá, mne zajímá jen Příroda“. Jako soukromník si to jistě mohl dovolit. Jako názor projektanta – specialisty na ochranu životního prostředí, přírodu a krajinu v územně plánovací dokumentaci to však při nutné komplexnosti územního plánování bylo tehdy a je dosud neobhajitelné. Také politikové by však měli mít zájem širší, vážít soukromé záliby a skupinové vize a přání se zájmy veřejnými na bázi vědecky standardních argumentů a hledisek environmentálně-, sociálně- a kulturně-politických i ekonomických.

Tohle všechno by se bylo mohlo diskutovat a objasnit naprosto legálně před zahájením ochrany přírodních procesů, kdyby noví politici, mající jiné představy o managementu lesů NP Šumava, než jeho zakladatelé, předem seznámili veřejnost se svými záměry, s jejich vědecky podloženým vyhodnocením možných přínosů a rizik. Kdyby v demokratické diskuzi a v řádném správním režimu dosáhli společenského schválení záměrů tak, aby následně nesli morální, politickou a popř. i trestní odpovědnost, budou-li si počínat jinak. Jak dalece je dnes vykořelená logika možno soudit z veřejně předneseného názoru, že za stav lesů NP Šumava může vláda JUDr. Pitharta, když veřejnost při jeho vyhlášení neobeznámila s tím, jak národní park musí být přenechán přírodě, aby šlo o národní park (!). Ovšem nic takového nikdo ze zakladatelů neměl v úmyslu, jak dokládá zakládací vládní nařízení č. 163/1991 Sb. a stručně rekapituluje druhý odstavec tohoto textu.

Věcný rozpor záměru absolutní bezzásahovosti s reálnými podmínkami, opřeny o věcně nesprávnou interpretaci jediného ustanovení právní normy (zatímco jiná ustanovení téže právní normy byla a jsou ignorována), byl po roce 1999 účelově nevěcně zamlžován či utajován (norma byla upravena až v létě 2009). Takže ještě vnuci našich pravníků mohou být překvapováni, co vše se z obrovské a dlouhotrvající destrukce stromového patra lesů vyšších poloh Šumavy bude vyvíjet pro krajinu i pro širší region v sousedství NP Šumava, nedojde-li k návratu k standardním vědeckým argumentům.

Tento souborný text překládáme v naději, že se k tomu věcně vyjádří všichni, kdo formálně či ideově nesou odpovědnost za nakládání s krajinou v měřítkách národních parků v kulturní a hustě obydlené střední Evropě.

Ing. Vladimír Krečmer, CSc.

1992-1998. předseda České bioklimatologické společnosti.

1997-2005 předseda Národního lesnického komitétu

Čestný člen ČAZV a dalších odborných institucí

v.krecmer2@seznam.cz

Ing. arch. Martin Říha

1990 - 1992 náměstek ministra životního prostředí ČR

1992 - 2000 výrobní náměstek ředitele Terplanu a. s. Praha

2000 - 2004 ředitel odboru EIA/SEA MŽP ČR

arch.martin.riha@seznam.cz

V Praze a Hradci Králové - červenec 2012

Prameny k úvaze:

- Jeník J. : Lesní ekosystém a kauza „kůrovec“ z hlediska různých věd. Lesnická práce, 83, 2004, č. 5; 16-18.
- Krečmer V, : Současné trendy v ochraně přírody a lesnictví. In. Odkaz profesora Karla Domina. Zborník referátov z medzinárodnej konferencie m Tatranská Lomnica 26.-27.10.2006. Štátne lesy TANAP, Tatranská Lomnica; 59-65.
- Mrkva R. : Kam bude směřovat Národní park Šumava. In: Hlavní problémy lesnictví, Sborník 9. Sněmu lesníků, Hradec Králové 1.6.2006. Česká lesnická společnost Praha; 36-44.
- : Spor o NPŠ – dva přístupy ke stejnému cíli? In: Šumava, zelená střecha Evropy II, Sborník referátů konference v Srní 20.9.2007. Česká lesnická společnost Praha; 13-18.
- : Kauza Národního parku Šumava není jen problém odborný. Sborník celostátní konference „Šumava 2011 – bod zlomu – Záchrana krajiny a zelených lesů Šumavy“. Modrava 26.-27. X. 2011, Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk a Státní fond životního prostředí Praha; 9-11.
- : Národní park Šumava se stal ikonou zelených hnutí. In: Kůrovcová kalamita, Víc než spor přírodovědců. Sborník textů č. 94/2011, CEP Praha; 45-62,
- Krečmer V, : Vazby legislativy lesní, ochrany životního prostředí a ochrany přírody jako jeden z lesopolitických problémů pro lesní hospodářství a státní správu. (Rozbor problémů věcných i právních). In: Smysl lesnictví a principy lesního hospodářství. Sborník referátů semináře 22.11.2007. Česká lesnická společnost, Praha 2007; 4-18.
- : Lesní hospodářství v právních souvislostech s ochranou životního prostředí a ochranou přírody. Nakl. Lesnická práce, Kostelec n. Černými lesy 2007; 78 stran. II. doplněné vydání 2009; 83 strany.
- : Smysl existence horských lesů pro kulturní obytnou krajinu. Lesopolitická a environmentálně politická problematika lesů a ochrany vod. In: Ochrana vod a vodních poměrů v lesním hospodářství ČR. Sborník referátů. Česká lesnická společnost, Praha 2008; 41-45.
- Vacek S, - Podrázský V. : Stav, vývoj a management lesních ekosystémů v průběhu existence NP Šumava. Kostelec nad Černými lesy 2008. Nakl. Lesnická práce; 95 stran,
- Krečmer V. - Vinš B.: V čem se střetávají lesnictví s environmentalismem. In: Zpravodaj STUŽ, č. 2, 2008 /2009/; 43-47.
- Krečmer V. : Vztahy lesní a environmentální legislativy s legislativou ochrany přírody z pohledu vlastníka a správce lesa. In: Vlastníci lesů a lesní hospodářství ve vazbách k environmentální politice a legislativě ČR. In: Sborník referátů XII. Sněmu lesníků, Hradec Králové 15.10.2009. ČSL Praha 2009; 22-26.
- : Lesní a environmentální legislativa. Krizový faktor současného lesnictví. EKO, Ekologie a společnost, 20, 2009, č. 5-6; 33-35.
- : V čem se střetávají lesnictví s environmentalismem. In: Šumava na rozcestí. Sborník konference Sekce krajinářské architektury IFLA ČR 10.-11.září 2009 v Železně Rudě. Edit. P. Valtr, UrbioProjekt, Plzeň 2010. Neustránkováno; 6 stran.
- Mrkva R. –Herman J. –Vovesný J. –Krečmer V. –Zahradník P. –Kroupar J. : Souhrnná zpráva Expertní pracovní skupiny pro posouzení stavu managementu péče v Národním parku Šumava se zvláštním zřetelem na gradaci kůrovců pro zadavatele. Lesnická práce, 89. 2010, č. 2; 6 až 9.
- Krečmer V. : Co vyprávějí šumavské smrčiny, Průvodce lesními ekosystémy Šumavy. Lesnická práce, 89, 2010, č. 10; 33. (úvaha nad knížkou prof. Šantrůčkové a kol.)

----- : Kauza NP Šumava po dvaceti letech. Působí lýkožrout udržitelně? EKO, Ekologie a společnost, 21, 2010, č. 6; 5-7.

----- : Krize lesnictví a lesního hospodářství. Lesopolitická analýza podnětů k evropské lesní politice představitelů IUFRO o budoucnosti lesnictví a lesního hospodářství s ohledem na situaci turemskou. Lesnická práce; Samostatná příloha 1/2011; 52 strany.

Krečmer V. – Vovesný J. – Zahradník P.: Ke smyslu ochrany lesů národních parků. Úvaha nad prací Expertní pracovní skupiny hejtmanů Jihočeského a Plzeňského kraje v kauze managementu lesů NP Šumava. Nakladatelství Fortuna, JUDr. František Talián, Praha 2011; 40 stran.

Krečmer V. : Základní principy nakládání s lesy v dvacetileté kauze „Národní park Šumava“. Lesnická práce, 90, 2011, č. 6; 10-11.

----- Otázka rizik velkoplošných disturbancí lesů v národním parku Šumava. Živa, 59, 2011, č. 3; XLVIII-XLIX.

----- : Dva rozporné pohledy na management lesů Národního parku Šumava – pohled ochrany přírody a pohled ochrany životního prostředí. Zpravodaj STUŽ, 2011, č.1; 36-45. (Nepatrně aktualizovaný reprint studie z roku 2007)

----- : Zákon o NP Šumava, Anketa LP. Lesnická práce, 90, 2011, č. 9; str. 7.

Čermák J. : Živý a mrtvý les – voda a kůrovec na Šumavě. Sborník celostátní konference „Šumava 2011 – bod zlomu – Záchrana krajiny a zelených lesů Šumavy“. Modrava 26.-27. X. 2011, Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk a Státní fond životního prostředí Praha; 12-16.

Slabý R. – Krečmer V. : K účelu vyhlášení národních parků ve střední Evropě. Sborník celostátní konference „Šumava 2011 – bod zlomu – Záchrana krajiny a zelených lesů Šumavy“. Modrava 26.-27. X. 2011, Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk a Státní fond životního prostředí Praha; 47-49.

Situační souhrn kauzy Národního parku Šumava (NPŠ). Stanovisko Prof. Ing. J. Jeníka, CSc, dr.h.c., Prof. Ing. P. Kantora, CSc., Ing. V. Krečmera, CSc., Prof. Ing. V. Podrázského, CSc., Prof. Ing. L. Šišáka, CSc., Prof. RNDr. S. Vacka, CSc. a doc. Ing.P. Zahradníka, CSc.;3 strany. Předáno osobně ministru Mgr. T. Chalupovi 1. února 2011 v Parlamentu ČR.

311. usnesení Senátu parlamenru České republiky z 11. schůze, konané dne 24. srpna 2011 k petici „Zachraňme Šumavu“ (senátní tisk č. 84); 2 strany.

Kůrovcová kalamita. Víc než spor přírodovědců. Sborník textů č. 94/2011. Marek Loužek, edit.. CEP, Centrum pro ekonomii a politiku, Praha; 150 stran.

Prohlášení Odboru lesního hospodářství ČAZV k situaci v Národním parku Šumava z 24. srpna 2011; 1 strana.

Krečmer V. : „Vyhřezlé problémy“, Reakce čtenářů. Lesnická práce, 90, 2011, č. 12; 50.

Otevřený dopis lesníků, přírodovědců a univerzitních učitelů ministrovi životního prostředí. Praha 10. ledna 2012; 5 stran. S 13 podpisy vědeckých pracovníků a vysokoškolských pedagogů.

Listinný archiv autorů; Korespondence, dokumenty.